

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAȚA LIBERTATEI BRAŞOV.

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Reprezentanţii presei latine la Braşov.

Ne sosesc fraţii iubiţi!

Membrii congresului presei latine vor fi Joi oaspeţii oraşului nostru. Braşovul va avea deci fericirea să se bucure de vizita pe care i-o face purtătorii cuvântului, sentimentului şi civilizaţiei latine.

Oaspeţi scumpi, fraţi dragi!

Franţa, Italia, Spania, Portugalia şi toate statele Americii de sud, ai căror cetăţeni sunt urmaşii neamului care stăpânea odată lumea întreagă, au venit să facă vizită, să-şi cunoască fraţii pe cari legiunile lui Traian i-au lăsat ca păzitori ai culturii latine în Orientul, din care pornea puhoiul atător popoare barbare.

Zi mare pentru oraşul nostru, zi sfântă şi de frăţească serbătoare.

Cine nu cunoaşte povestea fiilor lui Roşu Impărat, cari soţii au fost să se despărtaşă şi să domnească în meleaguri streine şi depărtate de olaltă? Ei ştiau unul de altul numai din auzite, dar năcăzurile ţărilor lor nu-i lăsau să se întâlnească. Muriau de dorul de a se vedea... Şi mare le-a fost bucuria şi mai mare serbătorea, când după ani mulţi de dor şi aşteptare au putut să-şi strângă mâna frăţeşte.

Iată povestea neamului gintei latine!

Ne-au venit fraţii să ne vadă, să ne cunoască. Să le ieşim în întâmpinare şi să-i primim cu drag. Aşa cum se primesc fraţii, cari se iubesc şi se doresc. E o datorie mare şi sfântă, care ne dictează să ne primim fraţii așa, ca atunci când ei se vor înapoia în ţările lor, să poată povesti cu drag şi cu mândre că în inimile în cari svăcneşte sânge roman, sunt aceleaşi și sunt pătrunse de aceleași sentimente în toate părțile pământului.

Ne îndreptăm cuvântul către toate reuniunile și societățile românești ale Braşovului, rugându-le să-şi facă datoria, să se prezinte și să nu treacă cu vederea nimic, din ceea ce ar putea da o înfățişare mai înălțătoare acelei zile, care pentru oraşul nostru este o serbătorire a gintei latine.

„Gazeta Transilvaniei“.

Apelul Municipiului Braşov.

Cetăţeni!

Congresul presei latine s'a întrunit la Bucureşti, Participă peste 100 oaspeţi, reprezentanţi ai marilor ziare din toate ţările latine din Europa și America.

Joi în 6 Octombrie la ora 11 în trecere spre Bran, Câmpulung, ei vor face un scurt popas și în Braşov.

Cetăţenii oraşului Braşov — Români, sau neromâni, sunt dator să-și arate simțul lor de ospitalitate printr'o călduroasă primire și tot atât de călduroasă manifestare față de cei mai genuini reprezentanţi ai rasei latine.

Pentru Români, aceasta este o datorie a conștiinței lor românești, pentru neromâni o datorie față de țara în care trăesc, un obligament față de cetăţenii lor români — și o delicată atențiune față de oaspeţii noştri.

Fac un călduros apel la toți cetăţenii acestui oraş, ca în dimineața zilei de 6 Octombrie să arboreze s eagul național sau și alte steaguri ale popoarelor latine și să pavoazeze ferestrelor și balcoanele caselor lor.

De asemeni să participe în număr cât mai mare la primire pe Strada Fântânii, Bulevardul Regele Ferdinand și pe Strada Lungă.

În fine atrag atențiunea cetăţenilor, că steagurile murdare, decolorate, făşii de hârtie, etc., formează o directă sfideare a intențiunilor noastre de bună primire, și că astfel de steaguri vor trebui înlocuite.

Braşov, la 3 Octombrie 1927.

Primar: Dr. Moga.

Apelul Prefecturii Poliției.

În ziua de 6 Octombrie orele 11 sosesc în localitate cu automobilele din spre Dârste reprezentanții presei latine. Vă rog să dați loc în coloanele ziarului D-v. apelului nostru către publicul oraşului Braşov în special celor din Str. Dârste, Fântânei, Gării. pe cari îi rugăm să arboreze drapele naționale curate, nouă, după posibilitate și culorile țărilor latine ca: Franța, Italia, Spania etc.

Primii asigurările stimei noastre.

Braşov, la 3 Oct. 1927.

Prefectura Poliției.

Congresiştii presei Latine în Capitală

Sărbătorirea congresiştilor de către primăria Capitalei. Primirea la Academie.

Vineri s'au inaugurat festivitățile în cinstea reprezentanților presei latine printr'un banchet dat de Primăria Capitalei, la care congresiştii au fost salutați de primarul dr. Costinescu printr'un avântat discurs de binevenire, la care au răspuns d-nii C. Bacalbaşa, Rivera Rovida și Pome.

Terminându-se banchetul, congresiştilor au vizitat expoziția de

pictură și sculptură aranjată în sala de expoziție dela Șosea. De aici congresiştii au plecat la Academie.

Primirea la Academie.

În sala de ședințe, congresiştii au fost întâmpinrați de membrii Academiei, în numele cărora le-a vorbit d-nii prof. dr. Gh. Marinescu, vice-președinte și I. Bianu.

Un scurt istoric al presei române

Cuvântarea d-lui dr. Marinescu.

Doamnelor și Domnilor!

Academia Română m'a însărcinat să vă primesc în această incintă și să vă exprim urările de bun-venit înaintea vizitării expoziției retrospective a presei române, organizată de d-l I. Bianu, secretarul Academiei.

În toate lucrările mari ale gândului omenesc, în toate domeniile Adevărului, Frumosului și Binelui, geniul latin a exercitat o acțiune fericită, nu numai în timpul antichității, ci și în epoca modernă. De altfel, renașterea artelor, științelor și literelor a pornit din Italia și Franța și acela, care a făcut să apară primul ziar în anul 1631, este un francez, doctorul Theophraste Renaudot, și un alt francez, Emile de Girardin, a dat presei un impuls nou, făcând-o accesibilă marelui public, la un preț modest.

Dar și în Italia, Franța, Spania, Portugalia și în America latină, evoluția presei a fost întrucâtva normală, și a realizat progrese enorme. N'a fost însă tot așa în România, unde creatorii presei au fost în același timp apostoli și martiri, cari au trebuit să suporte surghiunul pentru crima de a fi exprimat ideile lor prin intermediul presei.

În România, creatorii presei au fost promotorii culturii românești.

Astfel, Heliade a fondat la București, în anul 1829, „Curierul Român” și în același timp Assaki a editat la Iași „Albina”. Heliade a suferit mult din pricina dragostei sale pentru libertatea presei. Dănsul a fost acela, care a pronunțat fraza lapidară: „Urâsc tirania și mă tem de anarhie”.

Acesta este și motivul, pentru care ziarul lui a fost suprimat în 1840.

Un alt apostol al Presei românești, Cogălniceanu, a creat în anul 1840 revista „Dacia Literară” și „Arhiva Română” și a făcut să apară mai târziu împreună cu 3 scriitori eminenti, I. Ghika, V. Alexandri și A. Negruzzi, „Steaua Dunării”.

La rândul lui, Alexandri a fondat „România Literară” și E-

minescu, marele poet, a colaborat la ziarul „Timpul”.

Mai rețineți vă rog că Heliade, Cogălniceanu, I. Ghika, Alexandri, Hajdeu și Maiorescu au fost membri ai Academiei Române, Heliade a fost chiar președintele acestei instituții și Eminescu n'a fost numai unul din cei mai mari poeți din România, ci ar fi putut face cinste literaturii oricărei țări. Toți acești eroi ai gândului latin au fost ziaristi. Chiar ceva mai mult: Vasile Alexandri a fost proclamat bardul latinității, după ce a obținut cu poezia „Ginta latină, cupa dela Montpellier.”

Presă contemporană și-a luat începutul cu „Gazeta Transilvaniei”, și apoi au apărut „L'Indépendance Roumanie”, „Universul”, „Adevărul”, „Dimineața”, „Neamul Românesc”, „Lupta”, „România”, „Politică”, „Cuvântul”, etc. etc.

În această expoziție vă veți da seamă, că în România-Mare, presa minoritară beneficiază nu numai de toată libertatea, ci se impune, după cum este cazul presei ungurești, și printr'un mare număr de publicațiuni. Aceasta este cea mai bună dovadă că această presă cunoaște libertatea, de care Românii nu s'au bucurat sub dominația străină.

Al șaselea Congres al Presei latine constituie o probă evidentă a solidarității popoarelor latine, solidaritate, ce cunoaște un substrat biologic, marcat prin temperamentul național, prin dragostea pentru dreptate, și mai ales prin caracteristicile limbii.

Deschideți, cum spune d-nul Maurice de Waleffe, un „journal” francez, un „giornale” italian, un „diario” spaniol, un „diario” portughez și veți fi frapați prin afinitățile limbii, cari vă vor permite să înțelegeți multe lucruri și să ghiciți restul. De altfel, știți bine, că Edgar Quinet a spus despre poporul român că limba lui este titlul său de noblete în mijlocul barbarilor.

Doamnelor și Domnilor,

Ați trecut multe frontiere naturale ca să sosiți în România, frontiere reprezentate prin munți, fluvii și chiar prin imensitatea Oceanului, fiindcă solidaritatea

latină nu poate ține cont de asemenea obstacole și dacă natura ne-a separat prin frontiere, noi vom rămâne totdeauna uniți prin simțetia, ce învinge orice frontieră și orice obstacol.

Grație perfecționării continue a lucrului, presa progresează cu viteza unei locomotive. Victor Hugo a considerat presa ca locomotiva gândului omenesc; în momentul de față ea traversează spațiul cu iuteala fulgerului; grație undelor electromagnetice și vă permite să răspândiți prin toate țările lumii impresiunile, ce adunați în România care este avangarda latinității în Europa.

În sentimentul acesta de admirație, afecțiune și devotament pentru reprezentanții Presei latine, vă urez bun-venit între zidurile noastre și vă rog să a cordați bine voioșrea D-vostre atențiune expoziției ziarelor românești, ce vă poate da o idee asupra evoluției presei românești în timp de un secol și jumătate.

Vizitarea Mormântului Eroului și a Muzeului militar.

Terminându-se recepția dela Academie, congresiștii au vizitat Mormântul Eroului necunoscut, la care d-l Maurice de Waleffe, a depus o admirabilă jerbă de flori.

După acest act pios, congresiștii au vizitat Muzeul militar, unde au fost salutați de d-l general Radu Roseii.

Deschiderea Congresului.

Sâmbătă la ore 10 a. m. a avut loc în sala Fundației Carol I. ședința de deschidere a Congresului, la care au asistat membrii guvernului în frunte cu d-l I. Brătianu, ministrii Franței, Italiei, Belgiei și Elveției precum și numeroși fruntași politici, între cari d-nii Al. Vaida Voevod, fost prim-ministru, d-l dep. Madgearu etc. etc.

Congresul a fost deschis printr'un discurs celit de d-l I. C. Brătianu, în care a insistat asupra importanței presei în viața popoarelor. D-l I. C. Brătianu a spus între altele:

Aduceți cu dv. doamnelor și domnilor, isvorât din istoria nobililor dv. țării, mărturisirea strălucită a chemării latine în viața omenirii, dar nu veți găsi nici cieri mai mult decât în România, proba de netăgăduit a trăinicieii caracterului rasei. Imprejurări nenorocite care au pus poporul nostru la răspântia năvălirilor și cari păreau menite să-l sdrobească, n'au isbutit decât să-i întărească conștiința și să-i facă cu atât mai scumpe obârșia și naționalitatea sa.

Într'o jalnică izolare, în mijlocul unor frământări neîncetate, abea cu un suspin în accent, Românul a afirmat vreme de 18 veacuri „Sum Român”.

Scrisori din Maramurăs.

Procesul „optanţilor unguri”

Norocul orb ne-a ajutat şi de data aceasta, cum ne-a scos şi din 1914 încoace din toate bătăliile. Nu numai, că n'am informat stăpânătatea, ci chiar ai noştri au fost să ab informaţii în chestiunea de la ordinea zilei, iar dl Titulescu n-a invocat cel mai eficace argument: Argumentul „ad hominem”, că însuşi guvernul contelui Károlyi a iniţiat Reforma Agrară iar contele şi-a împărţit o moşie cu lautar, ca prin demagogie să împedea desmembrarea Ungariei şi unirea Ardealului cu România boerilor latifundiar.

Demagogia ungurească se răzimiră pe ipoteza falsă, că reacţionarii noştri vor împedea înfăptuirea dreptăţii sociale. Dar ei au recunoscut adevărul: că al cui e păntăful, a celuiia este ţara. Apponyi marele tatar al maghiarizării, urmarea deosebită pentru sabotarea tratatului dela Trianon planurile sale perfide: enorma corupţie ridicată de politicianismul nefast liberal la rangul de dogmă pentru guvernarea ţării şi a vrea democraţia naţională. Toată nedejdea Ungariei se răzimiră pe răsturnarea noastră prin corupţie.

Pericolul nostru extern se bazează pe specularea corupţiei, din care cauză suntem consideraţi ca un stat intrat în descompunere. Spărtura făcându-se o dată în tratatul dela Trianon, şi cu ajutorul bacchilor constantinismului, sub presiunea esternală oligarhiei unguri s'era să saboteze şi împedea dreptatea socială în România — a o tărgui şi a readuce pământul furat dela ţărani în patrimoniul invidioşilor. Oligarhiei maghiare nu i convine dreptatea socială din vecini şi de aici furia campaniei, conţilor latfundari şi paraziitari.

Presa democratică din Apus — de dragul aurului unguresc — a lipsit dela datorie, cu mici excepţii onorabile. Democraţia Apusului nu s'a pus umărul ca să susţină teza democraţiei româneşti, ci a împins carul pintenărilor. Mai ales presa germană la care primează ideea de revanşă, a făcut cauză comună cu oligarhia feudală maghiară şi a susţinut feudalismul arch'şovinst pentru sabotarea tratatelor de pace. Ba chiar şi o anumită parte a presei franceze s'a lăsat impresionată de minciunile interzate şi a susţinut teza „francitronilor” din Budapesta.

Asfel printre propagandă bine susţinută falsificării de franci din Budapesta s'au erijat la Geneva în morală şi cu toată monstruozitatea fondului juridic al procesului, ne-au făcut procesul democraţiei române şi a principalei realizări sociale, care în Ungaria nici peste decenii nu va ajunge la realizare.

Presa minoritară ungară dela noi a stat şi de data aceasta în solda Ungariei şi a comis pe faţă trădare de ţară. Să ni notăm aceasta. Trebuie să şi revizuiască conştiinţa politicianii dela putere şi mai ales în ce priveşte zona dela frontieră. În judeţele dela graniţă operaţiile Reformei Agrare să lichideze „Constantinismul”, să se opereze strict aplicarea legii şi să întărească graniţa prin Românii bine situaţi şi mulţumiţi, prin colonizări şi înfăptuirea integrală a dreptăţii sociale.

Ungurii au împroprietărit o singură categorie, în vederea războiului vitejii; noi să ne întărîm fostii şi viitorii dorbanii. În B. hor, Sătmar şi mai ales în Maramurăs, nedreptă-

ţile esproprierilor prin scutiri ilegale sunt strigătoare la cer. Va îndrăzni dl Argetoianu să tragă concluziile logice ale situaţiei?

Vecinii or trebuie să le răspundem. În Maramurăs latifundii de munte sunt 106.000 jug cad. şi aici neamul nostru slăbete din lipsa de păşuni şi păduri comunale. Renegaţii şi coadele de topor fiziciste s'au făcut liberali numai ca să scape de Reforma Agrară. Depozitarii moralei lui Vizanti şi persucutorii lui Eminescu se vor desminţi oare?

Cor.

Ştiri din streinăătate.

Congres internaţional turistic la Belgrad.

Zilele acestea s'a deschis la Belgrad congresul internaţional pentru propagarea turistică, la care participă reprezentanţii Belgiei, Cehoslovaciei, Danemarcei, Greciei, Olandei, Italiei, Ungariei, Germaniei, Norvegiei, Poloniei, Austriei, României, Suediei, Elveţiei şi Angliei. După vizitarea celor mai frumoase regiuni turistice din Iugoslavia, delegaţii s-au întrunit la Belgrad, pentru a rezolvi diferitele chestiuni ale turistică internaţională. O atenţie specială congresul acordă propagandei ţărilor europene în America. În program se mai află şi chestiunea vizelor pentru călătorii turistice. În această direcţie s'a propus la congres de a se adresa diverselor state ca viza să fie desfiinţată în baza reciprocităţii.

Un vulcan în mijlocul unui lac.

Din Neapole se anunţă: De câteva zile Lago Fusano, care se află în regiunea vulcanică din Neapole şi care este renumit prin gusturile sale stridii, prezintă un tablou extraordinar. În mijlocul lacului se ridică coloane înalte de fum sulfuros şi geyseri de apă minerală şi colorată. Se presupune, că acest fenomen a fost provocat de erupţia unui vulcan, care se află în mijlocul lacului Fusaro. Temperatura ridicată a gazerilor a pricinuit o mare mortalitate printre peşii.

Un enorm meteor în Siberia.

De curând s'a întors la Leningrad a doua expediţie trimisă de Academia de ştiinţă în gubernia Eniseisk, unde a cercetat colosalul meteor căzut în această regiune în anul 1908. Expediţia a fost condusă de cunoscutul geolog prof. Kulik şi a constatat că meteorul cântăreşte aproximativ 480 milioane kg. şi conţine pe lângă fier, mici cantităţi de platină.

Colonizarea regiunilor arctice.

Nu de mult a ţinut în faţa societăţii britanice pentru progres dr. Braun o conferinţă despre posibilitatea colonizării ținuturilor polare. După conferinţiar, problema colonizării regiunilor arctice nu e departe de rezolvare. Ținuturile dela polul sud nu sunt prielnice colonizării din cauza furtunilor puternice şi dese cari bantue, în schimb regiunile arctice se bucură de patru luni de vară, în timpul cărora flora şi fauna este foarte intensivă. Omul de esemenea se poate acomoda condiţiunilor de viaţă din apropierea polului nordic.

Scrisori din Franţa.

Micşorarea numărului turiştilor

Un an pierdut pentru staţiunile balneare şi climaterice. Frig, ploaie şi umezială, o ploaie ce nu mai sfârşeşte, aşa după cum, cu atâtă dreptate şi cu o neîntrecută frumuseţe poetică, spunea marele nostru poet Alexandru Macedonski:

Plouă, Plouă, plouă,
Plouă cât poate să plouă.

La munte ca şi la şes, în Nord ca şi în Sud, cerul, cu o dărniciie regretabilă, varsă tonente de apă asupra nenorociţilor muritori. Negustorii din staţiunile climaterice şi balneare constată, cu desnaşdejde, dezastrul actualei stagiuni şi speră, cum, sperăm cu toţii, într'un anotimp mai prielnic.

Cu toate acestea nu se poate spune că lumea ar fi desertat cu desăvârşire localităţile, în cari, de obicei, îşi petrecea vacanţele. Cum, însă, oțelierii îşi alcătuia planurile lor în vederea unei mai mari afliunţe, câştigurile realizate se traduc, din cauza pregătirilor, prin pierderi destul de însemnate.

Din vizitatorii localităţilor de vară, cei cari lipsesc sânt mai ales Englezii, pe cari scăderea lirei i-a reţinut în bună parte la ei în ţară. Britanicii, atât de entuziaşti de frumuseţile Franţei, când moneda franceză era în continuă scădere, au văzut căzându-le tot elanul de îndată ce programul d-lui Poincaré, a dat o lovitură serioasă monedelor prea urcate. Dar reducerea numărului turiştilor englezi, ca şi

aceea a Americanilor este compensată prin urcarea numărului călătorilor germani. Deşi în număr mai restrâns ca britanicii, ei aduc un aport considerabil în staţiunile de turism. Şi atunci se naşte întrebarea: Plecarea Englezilor şi Americanilor, înlocuită cu venirea Germanilor, nu este ea un rău mai dăunător decât invazia anglo-saxonă?

Oricare ar fi interpretarea acestei schimbări, trebuie să constatăm că, comparativ cu anul trecut, vizitatorii, fără să ne preocupăm de naţionalitatea lor, sânt, anul acesta mai puţin numeroşi; — că această scădere a numărului lor este rezultatul urcărei francului; — că înseamnă, incontestabil, o îndrumare spre vremuri normale.

Comercianţii francezi, pe cari acest fapt îi atinge în primul rând, vor fi vindecaţi în decepţiile lor văzând că afacerile vor relua, pe o scară mai restrânsă dar mai sigură şi statornică decât aceea impusă vremelnice de fluctuaţiile nesănătoase ale cursului monedelor.

Anul acesta, pe care, la începutul acestui articol, îl arătam pierdut, din cauza ploilor, pentru industria staţiunilor balneare şi climaterice, îşi datoreşte, deci lipsa de afaceri şi însănoşterii francului. Ori cum ar fi, nu prevesteşte şi nici nu constituie vre-un element de îngrijorare; — dimpotrivă.

Paris, Sept. 1927. Nicky.

EX-ERT-CONTABIL

Practicoă îndelungată
caută post de încredere.
A se informa la ziar.
817 2-3

Camera pentru 2 dormi-
şoare ori elev. Inf.
la Adm. Zarului. 831 1-3

LA
FORD
Automobile de } persoano
} povară
Tractoare **FORDSON**
au sosit toate accesoriile.
Automobile şi tractoare
RIGLER
BRAŞOV, Colţ Str. Fântănil
şi Morilor.
816 2-10

Se caută o domnă soară ca-
re să cunoască
meşina de scris precum şi cor-
respondenţa în limba română
şi germană Informaţiuni la ziar.
834 1-0

Cinema „Astra“ (Apollo)

Azi Marţi 4 Octomvrie
Ultima zi va rula filmul excelent

DAGFIN

În rolul principal: Paul Wege-
ner, Paul Richter, Marcella Al-
bini.

FANTOMA

(Peruca)
Cu celebrul artist: Otto Gebhür.

Publicaţiune

Comuna Homorod judeţul
Târnava Mar., arendează la 6
Noemvrie 1926 la ora 1 p. m.,
în localul Primăriei cărcuina
comunală No 38, situată în cen-
trul comunei, pe timpul dela 1
Ianuarie 1928 până la 31 De-
cemvrie 1930.

Preţul de strigare 5000 Lei.
Până la începerea licitaţiei se
primesc şi oferte închise. Con-
diţiunile de licitaţie se pot ve-
dea în cancelaria comunală.
Homorod, la 21 Septemvrie
1927.

Primar: Notar:
Ioan Aldea. Binder Ioan
832 1-1

Publicaţie de licitaţie.

Subsemnatul avocat publică
că din încredinţarea erizilor
legali, — pentru eşirea din in-
diviziune — se vinde prin licita-
ţie voluntară ce se va ţine la
11 Octombrie 1927 orele 4 p. m.
în biroul său Breşov Str.
Principele Carol No 12, — în-
travilanul situat în Breşov Str.
Pe Tocile No 102 constatător
din casă, curte şi grădină. Preţul
de strigare 80.000 lei.

Condiţiunile de licitaţie se
pot vedea zilnic în amintitul
birou între orele oficiale.
Braşov, 30 Sept. 1927.
Dr. Ernest Kovácsy
avocat.
833 1-1

Bibliografie

Au apărut în editura: „Car-
tea Românească”.
Biblioteca Minerva No 129,
129 a) Suflete Desnădăjduite de
Maxim Gorki. Preţul lei 9.
De vânzare la principalele li-
brării din ţară.

Pentru Biserica Catedrală ortodoxă din Cluj

Societatea Ortodoxă naţională
a femeilor române, secţia Cluj,
adresează următorul apel către
creştinii generoşi:

Societatea Femeilor ortodoxe
române din Cluj, însufleţită de
dragoste către sfânta noastră bi-
serică strămoşască naţională, a
luat asupra sa marea îndatorire
de a împodobi cu obiecte de
artă în sculptură, ornamente de
lucruri de mână femeiască, bi-
serica catedrală, ce se ridică în
inima Clujului, întru pomenirea
zilei de 15 August 1916, prazni-
cul Adormirii Maicii Domnu-
lui, când oştirile române au tre-
cut Carpaţii, să îndeplinească
unitatea naţională şi desrobirea
noastră de sub căuşile jugului
strein apăsător.

Urmând pilda evlavioaselor
Domnişe române din trecut cari
aduceau toate jertfele pentru îm-
podobirea locaşurilor de închi-
nare, ne străduim şi noi din
răspuleri să împodobim sfântul
aşezământ care, prin stăruinţa
înţeleptului nostru Arhiepiscop,
se înalţă, faldic, aici în Clujul tu-
tutor umilirilor şi suferinţelor
din trecut, şi care e menit să
fie nu numai un monument im-
portant de arhitectură şi artă
ci şi unul de solidaritate na-
ţională, în conformitate cu tra-
diţia neamului nostru.

Biserica a fost în trecutul du-
rerilor noastre de neam sub-
jugat, ceatea de rezistenţă unde
sufletul iubitor de Dumnezeu al
neamului nostru se pregătea în
taină pentru ziua sfântă a li-
bertăţii, iar pentru fraţii noştri
liberi, a fost scutul de apărare
în vremuri de greu sbucium şi
vijelie, şi astăzi, ea este semn
al biruinţii şi pavăza viitorului
nostru.

Dându-ne seama că în trecut
toate monumentele mari naţio-
nale s'au ridicat din jertfa tutu-
rilor, adresăm un apel călduros
către toate surorile noastre din
întreg cuprinsul României Mari
şi le rugăm fierbinte să ne a-

jute să putem realiza scopul ce
urmărim, de a împodobi acest
sfânt Altar după asemănarea
celui dela Curtea de Argeş, —
a cărei Evanghelie este lucrată
de însăşi mâna primei Regină
a României, Regina Elisabeta —
a bisericilor Trei Ierarhi şi
sfântul Nicolae din Iaşi, şi a
bisericilor Domniţa Bălaşa din
Bucureşti, pentru a dovedi lumii
creştine că din sufletul femeii
române nu s'a stins flacăra
sfântă a credinţei strămoşesti.

Să ne grupăm în jurul Arhie-
reului nostru, care munceşte
din straşa dimineţii până în
seară şi să-i dăm mână de a-
jutor, ca să nu cadă în în luptă
sub povara greutăţilor.

Dacă Dumnezeu e cu noi,
cine e împotriva noastră!

Cluj, din şedinţa Comitetului
Societăţii Ortodoxe Naţionale a
Femeilor române, ținută în Fe-
bruarie 1927.

Preşedintă: Secretară:
Elena Voiteşti Sofia Şt. Meteş.

P. S. Numele tuturor donato-
rilor vor fi înscrise cu recunoş-
tinţă în Cartea de Aur a Cate-
dralei spre pomenire.

Donăţiunile pot fi: obiecte de
artă, lucruri de mână şi orice
sume de bani.

Lucrurile de mână (perdele,
perne, covora etc.) vor trebui
să formeze un tot armonios cu
interiorul Catedralei de acela ne
rugăm ca, în privinţa aceasta
să se ceară lămuriri Comitetu-
lui Societăţii Ortodoxe a Femeilor
Române Filiala Cluj. Obiectele
ne rugăm să se trimită la adre-
sa Dnei Preşedintă: Elena Voi-
teşti Cluj, Strada Elisabeta Nr. 12.

Sumele de bani ne rugăm să
se trimită la banca „Albina” din
Cluj, pe numele Societăţii, pen-
tru fondul Catedralei.

De vânzare parcela din
Str. Laterală
No. 7. (320 m²). Informaţiuni
tot acolo. 739 3-6

La primirea Congresistilor Presei latine în Braşov.

Doamnele și Domnișoarele române sunt rugate a lua parte la primirea reprezentanților presei latine, care vor sosi la Braşov. Joi în 6 Octombrie a. c.
Locul de întâlnire va fi pe promenadă în fața Prefecturii la ora 10¹/₂ a. m.
Vom purta costumul național.

În numele Comitetului de primire:
Maria B. Balulescu.

Pe lângă primirea fraşilor latini se fac cele mai întinse pregătiri. În scopul acesta primăria a luat contact cu societățile românești iar inspectoratul școlar a luat dispozițiuni, ca elevii școlilor secundare și primare să fie înșiși de-a lungul străzilor, pe unde va trece cortegiul.

La intrarea pe teritoriul oraşului congresistii vor fi primiți Joi la ora 10 dim. de un impozant banderiu de Junicălări. Pe piața din fața Trbnalului se va ridica o poartă de triumf, urde va avea loc bineventura oșpeților, cari vor fi apoi conduși la Restaurantul „Transilvania” unde la ora 11 a. m. va avea loc banchetul oferit de primăria oraşului și prefectura județului.

În fața restaurantului se vor aranja densuri naționale. Doamnele și doamnelor sunt rugate să se prezente în costume naționale în număr cât mai mare.

Dură amiezii pe la ora 3 oșpeții vor păși Braşovul luând drumul spre Bran. Până la capătul Braşovului-vechiu vor fi petrecuți de Juni.

Românii din Braşov sunt rugați să și arboreze cesale cu drapele și coroane și să se prezente în număr cât mai mare la primirea oșpeților și la manifestația națională din fața restaurantului „Transilvania”.

Un gest urât.

Manifestația antilatină a ziarului „Kr. Zeitung”.

Una din însușirile poporului românesc este și toleranța. Vorbim îndeosebi de toleranța poporului românesc din Ardeal, căci cazul de care ne ocupăm s'a întâmplat aici sub ochii noștri, în Braşov.

În numărul de Duminecă (Nr. 222 din 2 Oct. 1927) al ziarului concetățenilor noștri sași „Kronstädter Zeitung” ne-a fost dat să celim spre stupefacția noastră următoarele rânduri:

„Der lateinische Kongress.”
Wie es heisst, werden die Teilnehmer an dem lateinischen Presskongress, der heute in Bukarest eröffnet wird, auch Kronstadt mit ihrem Besuch beehren. Unter ihnen sind die Mitarbeiter jener Pariser Blätter, die tagtäglich das deutsche Volk beschimpfen, sowie faschistisch-italienische Journalisten, die gegen das Deutschtum in Südtirol hetzen. U. a. nimmt der — nach „Universul“ — „grosse französische Schriftsteller Louis Dumur“ teil, der die deutschfeindlichen Schundromane „Nach Paris“ und „Der Schlächter von Verdun“ geschrieben hat — Wir erwähen dies für den Fall, als gelegentlich des Besuches dieser Herrschaften gewohnheitsgemäss die Polizei auch sächsischen Hausbesitzern zumuten sollte, zu beflaggen.”

Pe românește : „Precum se spune, participanții la Congresul presei latine, care se deschide azi la București, vor onora cu vizita lor și Braşovul. Între aceștia se găsesc colaboratorii acelor ziare parisiene, cari înjură zilnic poporul german, precum și jurnaliști fasciști italieni, cari instigază în contra germanismului. Între alții ia parte — precum anunță „Universul“ — „marele scriitor francez Louis Dumur”, care a scris romanele antigermane de bulevard „Spre Paris” și „Casapul dela Verdun. Amintim acestea pentru cazul, când, cu prilejul vizitei acestor domnișori, poliția ca de obicei ar presupune și despre proprietarii de case sași, că vor arbora drapele!”
Cu alte cuvinte zis, gentilii noștri confracți — în aceeași zi, în care noi am salutat printr-o

ediție specială a ziarului nostru, cu toată dragostea și entuziasmul cuvenit, sosirea solilor jărnilor latine pe pământul României latine, — fac un apel pe față proprietarilor sași de case din Braşov, să nu cuzione cumva să arboreze drapelul jării, când acești soli ar îndrăzni, în drumul lor, să calce pe pământul oraşului nostru de veche cultură și tradiție românească!...

Am zis la începutul acestui articol că poporul românesc din Ardeal este tolerant și am și dovedit aceasta.

Ani de ani vin în țara noastră zeci de profesori, artiști și alte personalități din Germania, ținand conferințe și manifestând în deplină libertate, fără ca cineva să-i împiedice sau fără ca noi să ne fi permis a-i întâmpina cu dușmănie sau să-i ironizăm. Noi, Românii din Ardeal, am considerat și considerăm pe savanții, scriitorii și artiștii germanii ca oaspeți ai țării noastre întâmpinându-i fără nici un sentiment de dușmănie, cu toate că unii dintre ei au manifestat prin scris și graiu viu atât în decursul războiului, ca și după războiu, în contra țării românești. Ne-am impus întotdeauna a o anumită rezervă, aruncând vălul uitării asupra trecutului — tocmai fiindcă suntem din fire toleranți.

În „Kronstädter Zeitung” ca și în alte foi minoritare cetim zilnic lucruri, cari trezesc în noi adeseori un resentiment justificat dar — fiindcă suntem toleranți — le trecem cu vederea.

Câteva cazuri mai recente:
Acțiunea lordului Rothermere, prin care se stentează direct la distrugerea tratatului dela Trianon, prin care s'au stabilit actualele granițe ale țării noastre, formează viua preocupare a presei minoritare. Cetind cu atențiune cele ce se scriu în „Kronstädter Zeitung” ca și în alte ziare minoritare în jurul acestei acțiuni, câștiga impresia că aceste ziare lasă să se desțepă în cetățenii lor credința, că actualele granițe ale statelor succesorale pot să fie în timp apropiat schimbate. Nici o

Locale

Accident de tren. Duminecă seara s'a întâmplat un grav accident în gara Braşov. Femeia Ana Racz din Braşov, fiind să treacă peste șine, a fost surprinsă de o locomotivă, care trântindu-o la pământ, i-a tăiat un picior. În stare gravă a fost dusă la spitale.

Rectificare. În publicațiunea comunei Feliceni, apărută în nr-ul 97 al ziarului nostru, s'a imprimat eronat numele d-nului notar. Are să se cetească în loc de I. Manu notar — *Silvestru O. Nonu.*

Adunarea generală extraordinară a restauratorilor, bodegarilor și cârciumarilor din Braşov și jur se va ține Vineri în 7 l. c. la 4 ore d. a. în localul Coroana Veche (Ghiță Zachiu). Adunarea se va ține fără considerare de numărul membrilor prezenți.

Traduceri și legalizări de traduceri din orice domeniu se execută exact și urgent în biroul din Strada Porți 44 al d-lui *Dr. Ioan Lemeny*, traducător și interpret autorizat pe lângă instanțele judecătorești Braşov.

revoltă, nici o apărare a punctului de vedere românesc în contra tentativei lordului filomaghjar, cu toate că puteam aștepta și dela cetățenii români minoritari să ia o atitudine mai patriotă, precum au făcut aceasta popoarele minoritare din Cehoslovacia prin adunări impunătoare de protestare!!

De câte-ori e vorba de Franța mareă aliată a țării românești, — „Kronstädter Zeitung” o denigrează pe față, fie prin aluzii dușmănoase, fie prin ironizare, infiltrând în celtorii minoritari zilnic o tot mai mare aversiune în contra poporului francez.

Pentru ce?! Dacă e vorba de pregătirea unei revanșe, să se lase aceasta în sarcina d-lor Hindenburg și Stresemann. Ori, ne am permis noi cumva, prin scrisul nostru, aceleași împunșături și agitațiuni dușmănoase zilnice în contra Germaniei?! Să ni se arate un singur rând scris de noi, deși ne-am fi putut permite aceasta în contra cutropitorilor teufoni, din limbul războiului, a elementului românesc.

Zilele acestea președintele republicii germane **Hindenburg** a implinit 80 ani ai vieții sale. Presa minoritară germană în frunte cu „Kronstädter Zeitung” a scris articole ditirambice la adresa octogenarului președinte al republicii germane, iar cetățenii germani cu cetățenii români — sași l-au sărbătorit prin banchete la Braşov, Sibiu și în alte centre ale României.

O manifestație frumoasă de venerație și simpatie față de capul statului, din care își trage obârșia și elementul săsesc din Ardeal, manifestație care nu ne-a supărat și căreia nu s'a pus nici cea mai mică piedică!

Când astfel stau lucrurile, — pentru ce își permite ziarul „Kronstädter Zeitung” acest gest urât față de solii latinității, cari, întrunindu-se în congres la București, vin să viziteze Braşovul?! Dar mai cu seamă cum de își permite „Kronstädter Zeitung” această eșire sfidătoare față de elementul românesc din Ardeal și față de statul român, ai cărui oaspeți oficiali sunt reprezentanții latinității din două Continente?!

Nu voim să calificăm cu termenul cuvenit această provocare sfidătoare, care, sperăm, că nu poate să aibă asentimentul poporului săsesc din Ardeal.

Ultime știri

O pretinsă rectificare a frontierei ungare

Ziarele din Ungaria ca și cele minoritare dela noi au făcut zilele aceste un mare fărboiu în jurul unei pretinse propuneri de rectificare de graniță, făcută în anul 1920 guvernului maghjar de către ministrul de externe de pe atunci al Franței, M. Paleologue.

O telegramă din Budapesta anunță acuma, că ziarul „Reggel”, publică o declarație a d-lui Paleologue, fostul secretar general al ministerului de externe francez, despre care s'a afirmat în ultimul timp că el este autorul notei privitoare la rectificarea frontierei ungare.

D-l Paleologue declară că n'a trimis nici o notă în acest sens guvernului ungar, la 1920, și că totul nu este decât o mistificare.

INFORMAȚIUNI

Un fost prefect arestat. Prefectura poliției Capitalei a primit Sâmbătă după amiază o telegramă din partea prefecturii poliției Ploiești, prin care îi cere concursul să aresteze de urgență pe maior Clonaru, fost prefect al poliției Ploiești, sub irecutul regim averescan. Comisarul Borcea din Siguranța Capitalei l-a arestat pe maior Clonaru și noaptea a fost trimis sub pază la Ploiești. Arestarea s'a făcut în urma constatării de fals în acte publice, fraude, etc., în gestiunea fostului prefect de poliție dela Ploiești.

La alegerea de senator a colegiului universitar din București, care a avut loc Sâmbătă, a reușit d-l N. Titulescu, ministru de externe, întrunind 61 voturi. D-l prof. N. Iorga a întrunit 22 voturi, d-l S. Mândrescu 6 voturi iar un vot a fost anulat.

O organizație de spionaj descoperită în Capitală. În Capitală, datorită unui denunț, a fost descoperită o organizație de spionaj, care lucra pentru centrala din Praga. Spionejul era făcut în favoarea Sovietelor.

După cum anunță „Neamul Românesc”, d-l prof. univ. G. Tașcă a depus înainte de încheierea procesului verbal al alegerii, o contestație sprijinită de texte categorice de lege.

Un nou ziar al P. N. T. Ziarul „România” anunță, că la 15 Oct. va apare „Dreptatea”, ziarul de dimineață al Partidului Național-Tărănesc.

Cea mai călduroasă zi în America. Ziua de 1 Octombrie a fost dela 1881 până acum, cea mai călduroasă zi cunoscută în America. Termometrul a înregistrat la New-York 85 grade, Fahrenheit, la umbră.

D-l Iuliu Maniu n'a fost jeuit. Unele ziare din Capitală, orientându-se după presa maghjară din Ardeal, au anunțat că d-l Iuliu Maniu ar fi fost jeuit în apropiere de Sovata. Ziarului „Dimineața” interesându-se la loc competent i s'a răspuns că știrea aceasta nu corespunde adevărului, întrucât d-l Maniu nu a fost victima nici unor răufăcători.

Comunicări dela prefectură

Pedeapsă de mustrare.

D-l prefect al județului Braşov având în vedere reclamația serviciului sanitar jud. văzând procesul verbal de anchetă, în baza Art. 52 din legea pentru statutul funcționarilor publici și Art. 96 din Regul. acestei legi, cu decizia adusă sub No. 3494 din 21 Septembrie a. c. a declarat de vinovat pe d-l Aurel Dogariu notar în comuna Teliu, pentru neglijența nejustificată săvârșită în îndeplinirea funcțiunii și atribuțiunilor de notar, a pedepsit amintitul cu mustrare și pierderea salariului pe 10 zile în favoarea Cassei Generale de pensiuini.

ATENȚIUNE !
Uniforme Școlare
cu mare reducere de preț pentru elevi se găsesc la **POSTĂVĂRIA ENGLEZĂ Depozit de Fabrică** Braşov, Șirul Florilor 16.

Fântâna din comuna Smeeni.

Cum ne înștiințează Prefectura județului Buzău, Consiliul de igienă a acestui județ în ședința dela 21 Septembrie 1927, luând în desbatere cazul fântănei dela Smeeni, în vedere că, din analizele făcute, rezultă că apa și noroiul de acolo nu au nici un efect terapeutic (vindecător) și că, după cum s'a constatat la Institutul „Profesor Cantacuzino” din București, apa nu este nici măcar bună de băut, conținând foarte mulți germeni de boale, a hotărât în unanimitate să se închidă fântâna.

Orele de lucru ale ministerelor. Conform dispozițiunilor luate de consiliul de ministrii, ministerele au primit înștiințarea că dela 1 Octombrie, orele de serviciu la toate departamentele vor fi: dela 8—13, iar Marjea și Vinerea vor fi și ore după amiază: dela 16—19.

Se aduce aceasta la cunoștința publicului, spre a nu mai face cheltueli zadarnice prin venirea la Smeeni, unde accesu la fântâna este oprit.

Medicale. Medicul primar Dr. Alfred Jekelius consultă dela orele 10—12 a. m., și 2—4 p. m., pentru cazuri de chirurgie, boli interne și de femei în Strada Furculiței No. 2 (Vila Peteu). Tot acolo laboratoriu Röntgen și helioterapie. 810 23

Cețiți și răspânziți „Gazeta Transilvaniei”